

Урбанистички планови нису препознавали духовне потребе житеља Београда

Многим местима у Београду потребан је храм, тачније, у српској престоници потребно је најмање још стотину храмова, поручио је патријарх српски Порфирије на освећењу звона храма Светог Јована Владимира у београдском насељу Медаковић.

– По узусима у Европи, у Београду је потребно најмање стотину храмова – рекао је патријарх Порфирије и додао да верује да и остале Београђане, као и њега, душа боли када види да су се неки људи побунили и узбунили на иницијативу да се у складу са потребама изгради храм.

Ова изјава актуализовала је питање колики је јаз између урбанистичког развоја града и духовних потреба Београђана. Према подацима од пре неколико година, у Београду постоје 62 верска објекта, укључујући џамију и синагогу, а неколико православних цркава је у изградњи.

– Како бисмо сагледали праву потребу за планирањем нових православних храмова у Београду, потребно је да сагледамо неусклађеност планирања са развојем града последњих осамдесет година – каже за „Новости“ Ђакон

Мирослав Д. Николић, архитекта Архиепископије београдско-карловачке.

У престоници пред почетак Другог светског рата, 1939. Године, завршени су спољни грађевински радови на цркви Светог Марка. Услед ратних догађаја радови су прекинути, да би тек 1948. године ова црква била завршена и освећена. Под теретом комунистичке власти, наредних четрдесет година у Београду није изграђен ниједан православни храм. Први који је изграђен после Другог светског рата био је храм Сабора српских светитеља на Карабурми, освећен 13. новембра 1988. године, који је и у том тренутку по својим димензијама више одговарао сеоској цркви. Тек деценију касније, 31. маја 1998. године, изграђен и освећен је други послератни храм посвећен Светом Јовану Владимиру у насељу Медаковић. У то време на трону Српске Православне Цркве био је патријарх Павле, у чије време је започета изградња 29 цркава, од којих су многе довршене.

– У тих пет деценија многа мања приградска насеља прерасла су у велике градске општине – каже Ђакон Николић. Урбанистички развој града и плански пројекти нису пратили потребе становништва за изградњом православних храмова. Планско позиционирање школа, трговина, пијаца и других инфраструктурних објеката није препознавало и духовне потребе људи.

Према важећим нормативима урбанистичког планирања, који диктирају оптималне удаљености јавних објеката у насељима, подразумева се да је радијус од једног километра или 10-15 минута ходања оптималан опсег приступа грађана. Такви услови диктирају и потребу за планирањем нових локација за изградњу храмова. Наш саговорник из Архиепископије истиче да је највише нових храмова изграђено у предграђима Београда, па становници многих урбаних београдских насеља и даље живе на удаљености од више километара до најближег храма.

Из свега наведеног, јасно је да је изјава патријарха Порфирија да је Београду потребан велики број нових православних храмова заснована на правилима урбанистичког планирања.

Извор: Вечерње новости, 10. децембар 2024. године, стр. 5

spc.rs